

Βρυξέλλες, 4 Δεκεμβρίου 2023
(OR. en)

16335/23

CT 192
ENFOPOL 530
COTER 235
JAI 1612

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 4 Δεκεμβρίου 2023

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 15404/23

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την αντιμετώπιση
αποφυλακιζόμενων ατόμων τα οποία ενδέχεται να συνιστούν δυνητική
τρομοκρατική απειλή

– Συμπεράσματα του Συμβουλίου (4 Δεκεμβρίου 2023)

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες στο παράρτημα τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την αντιμετώπιση αποφυλακιζόμενων ατόμων τα οποία ενδέχεται να συνιστούν δυνητική τρομοκρατική απειλή, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο (Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις) κατά την 3992η σύνοδό του που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2023.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με την αντιμετώπιση αποφυλακιζόμενων ατόμων τα οποία ενδέχεται να συνιστούν
δυναμική τρομοκρατική απειλή**

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η τρομοκρατία προσβάλλει τις θεμελιώδεις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα ανθρώπινα δικαιώματα και εξακολουθεί να αποτελεί σοβαρή απειλή για τα κράτη μέλη.

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι η καταπολέμηση της τρομοκρατίας εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως τονίστηκε τελευταία στα συμπεράσματά του με θέμα «Προστασία των Ευρωπαίων από την τρομοκρατία: επιτεύγματα και επόμενα βήματα», τα οποία εγκρίθηκαν στις 9 Ιουνίου 2022¹.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2020², κάλεσε τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την πλήρη αξιοποίηση των ευρωπαϊκών βάσεων δεδομένων και συστημάτων πληροφοριών, ιδίως όσον αφορά την καταχώριση στις βάσεις δεδομένων πληροφοριών σχετικά με πρόσωπα που αξιολογούνται από μεμονωμένα κράτη μέλη ότι συνιστούν σοβαρή τρομοκρατική ή βίαιη εξτρεμιστική απειλή.

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα συμπεράσματά του σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης στις φυλακές και την αντιμετώπιση των τρομοκρατών και των βίαιων εξτρεμιστών δραστών μετά την αποφυλάκιση, τα οποία εκδόθηκαν στις 6 Ιουνίου 2019³, δήλωσε ότι η περαιτέρω παρακολούθηση των ριζοσπαστικοποιημένων ατόμων, τα οποία, βάσει εκτίμησης κινδύνου, θεωρείται ότι συνιστούν συνεχιζόμενη απειλή μετά την αποφυλάκιση, θα μπορούσε να εξασφαλίζεται κατά περίπτωση, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και με σεβασμό στην αρχή της αναλογικότητας και στα θεμελιώδη δικαιώματα των ενδιαφερομένων.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το Συμβούλιο, στα ίδια συμπεράσματα, υπογράμμισε ότι τα μέτρα μετά την αποφυλάκιση θα μπορούσαν επίσης να αποβαίνουν χρήσιμα για την πρόληψη της συμμετοχής τρομοκρατών ή βίαιων εξτρεμιστών δραστών ή δραστών ριζοσπαστικοποιημένων πριν ή κατά την έκτιση της ποινής τους στη φυλακή σε βίαιες δραστηριότητες μετά την αποφυλάκιση.

¹ 9997/22

² EUCO 22/20

³ 9727/19

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το Συμβούλιο, στα ίδια συμπεράσματα, δήλωσε ότι η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με ριζοσπαστικοποιημένους κρατούμενους μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ σε διμερή ή πολυμερή βάση, στον βαθμό που επιτρέπεται από την εθνική νομοθεσία, θα μπορούσε ενδεχομένως να αποτελέσει πολύτιμο εργαλείο, επί παραδείγματι όταν οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες αφορούν πρώην κρατούμενους που επιστρέφουν ή ταξιδεύουν σε διάφορα κράτη μέλη.

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι στα ίδια συμπεράσματα επισημαίνεται ότι επωφελής θα μπορεί να είναι η βελτίωση της χρήσης των υφιστάμενων συστημάτων πληροφοριών (συμπεριλαμβανομένου του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS)).

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι το Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του σχετικά με την εσωτερική ασφάλεια και την ευρωπαϊκή αστυνομική σύμπραξη που εγκρίθηκαν στις 24 Νοεμβρίου 2020⁴, δήλωσε ότι θα πρέπει να εξακολουθήσει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στους επαναπατριζόμενους από εμπόλεμες ζώνες, καθώς και στις φυλακές και στους κρατούμενους που απελευθερώνονται.

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι το Συμβούλιο, στα ίδια συμπεράσματα, κάλεσε τα κράτη μέλη να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στα πρόσωπα τα οποία τα κράτη μέλη εκτιμούν ότι συνιστούν τρομοκρατική ή βίαιη εξτρεμιστική απειλή, υπογραμμίζοντας ότι σε μια Ευρώπη χωρίς εσωτερικά σύνορα πρέπει να διασφαλίζεται η αξιόπιστη και ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών όταν τα πρόσωπα αυτά ταξιδεύουν ή συνδέονται με άτομα ή δίκτυα σε άλλα κράτη μέλη.

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι, όπως αναφέρθηκε στα ίδια συμπεράσματα, το Συμβούλιο θεωρεί σημαντικό, κατ' αρχήν, να εισάγονται στις σχετικές ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων και στα ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών πρόσωπα τα οποία τα επιμέρους κράτη μέλη εκτιμούν ότι συνιστούν σοβαρή τρομοκρατική ή βίαιη εξτρεμιστική απειλή, εκτός εάν απαιτείται κάτι διαφορετικό για νομικούς ή επιχειρησιακούς λόγους.

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η κοινή δήλωση των υπουργών Εσωτερικών της ΕΕ σχετικά με τις πρόσφατες τρομοκρατικές επιθέσεις στην Ευρώπη ζητούσε την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα συγκεκριμένα πρόσωπα που συνιστούν τρομοκρατική ή βίαιη εξτρεμιστική απειλή.

⁴ 13083/1/20 REV 1

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι προσπάθειες για να αυξηθούν η ανταλλαγή πληροφοριών και η κατανόηση των προσώπων που συνιστούν τρομοκρατική ή βίαιη εξτρεμιστική απειλή, όπως το σχέδιο *Gefährder*⁵, βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη με συζητήσεις σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, με τη δημιουργία συλλογής των προσεγγίσεων των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών για την αξιολόγηση των προσώπων που θεωρούνται δυνητική τρομοκρατική ή βίαιη εξτρεμιστική απειλή και την αντιμετώπισή τους, καθώς και με την ανάπτυξη κοινής αντίληψης και μη δεσμευτικών ενδεικτικών κριτηρίων για την εξέταση των πληροφοριών σχετικά με τα εν λόγω πρόσωπα και την εισαγωγή τους σε ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων και συστήματα πληροφοριών. Το έργο αυτό στοχεύει άτομα που θεωρούνται δυνητική τρομοκρατική ή βίαιη εξτρεμιστική απειλή, συμπεριλαμβανομένων ατόμων που έχουν καταδικαστεί για τρομοκρατία ή ριζοσπαστικοποιημένων κρατούμενων για άλλα ποινικά αδικήματα, τα οποία αποφυλακίζονται ή πρόκειται να αποφυλακιστούν και, βάσει ατομικής αξιολόγησης κινδύνου, θεωρείται ότι συνιστούν διαρκή απειλή μετά την αποφυλάκισή τους.

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η Ευρώπη, στην πλέον πρόσφατη έκθεσή της TE-SAT⁶, υπογράμμισε ότι η αποφυλάκιση ριζοσπαστικοποιημένων ατόμων εξακολουθεί να αποτελεί πηγή ανησυχίας για τα κράτη μέλη, καθώς μπορούν να συνεχίσουν ενέργειες προσηλυτισμού εκτός των φυλακών και να εμπλακούν στην προετοιμασία τρομοκρατικών επιθέσεων, προσθέτοντας ότι οι ριζοσπαστικοποιημένοι τζιχαντιστές μπορούν να παρουσιάσουν κίνδυνο άσκησης βίας ή σχεδιασμού επιθέσεων μετά την αποφυλάκισή τους.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι η Ένωση έχει ήδη υποστεί σειρά επιθέσεων τζιχαντιστών στις οποίες εμπλέκονταν δράστες οι οποίοι ήταν αποφυλακισμένοι κατάδικοι ή κρατούμενοι κατά τον χρόνο που διέπραξαν την επίθεση⁷.

⁵ Ανάπτυξη μη δεσμευτικών κοινών ενδεικτικών κριτηρίων για κοινή αντίληψη μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών της ΕΕ σχετικά με το πότε ένα πρόσωπο θα πρέπει να θεωρείται δυνητική τρομοκρατική ή βίαιη εξτρεμιστική απειλή, με την εξέταση πληροφοριών σχετικά με τα εν λόγω πρόσωπα και την καταχώρισή τους σε ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων και συστήματα πληροφοριών.

⁶ Ευρώπη (2023), Έκθεση για την κατάσταση και τις τάσεις της τρομοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (TE-SAT)
https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_TE-SAT_2023.pdf

⁷ Ευρώπη (2021), Έκθεση για την κατάσταση και τις τάσεις της τρομοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (TE-SAT)
https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/tesat_2021_0.pdf

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ το γεγονός ότι, κατά την προσεχή πενταετία, θα αποφυλακιστεί σε ολόκληρη την Ένωση σημαντικός αριθμός ατόμων που έχουν καταδικαστεί για τρομοκρατικά αδικήματα ή έχουν καταδικαστεί για άλλα ποινικά αδικήματα και στη συνέχεια ριζοσπαστικοποιήθηκαν στη φυλακή. Η συγκεκριμένη αυτή πτυχή θα απαιτήσει να αυξήσουν οι αρμόδιες αρχές τις προσπάθειές τους τόσο για τη διαχείριση κινδύνων όσο και για την παρακολούθηση, όπως το επιτρέπουν οι υπάρχουσες ικανότητες και η αντίστοιχη ιεράρχηση προτεραιοτήτων, καθώς και οι προσπάθειες απεμπλοκής και επανένταξης μετά τη φυλάκιση.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του με τίτλο: «Προστασία των Ευρωπαίων από την τρομοκρατία: επιτεύγματα και επόμενα βήματα» που εκδόθηκαν στις 9 Ιουνίου 2022, τόνισε την καίρια σημασία του SIS με όλες τις δυνατότητες που προσφέρει το σύστημα, για την ανταλλαγή πληροφοριών που μπορούν να βοηθούν τα κράτη μέλη στον εντοπισμό και την παρακολούθηση ατόμων που συνιστούν τρομοκρατική απειλή.

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η Ευρωπόλ παραλαμβάνει τις θετικές απαντήσεις στο SIS σχετικά με καταχωρίσεις που σχετίζονται με την τρομοκρατία από τον Μάρτιο του 2021 και παρέχει στήριξη στα κράτη μέλη.

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ότι τα προειρημένα συμπεράσματα αναφέρονται στην επιχειρησιακή προστιθέμενη αξία που έχει η ανάπτυξη της διαδικασίας μετά από θετική απάντηση για αλλοδαπούς τρομοκράτες μαχητές που είναι καταχωρισμένοι στο SIS και συνιστούν σοβαρή απειλή, με βάση την οικειοθελή παραλαβή ειδοποιήσεων θετικής απάντησης.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το ανανεωμένο SIS τέθηκε σε λειτουργία στις 7 Μαρτίου 2023, με διευρυμένο πεδίο, συμπεριλαμβάνοντας νέες πρόσθετες κατηγορίες καταχωρίσεων και περισσότερα δεδομένα, ιδίως νέους τύπους βιομετρικών δεδομένων και νέες λειτουργικές δυνατότητες και παρέχοντας επιπρόσθετα βασικά εργαλεία για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του σοβαρού εγκλήματος.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη δυνητική απειλή που συνιστούν τα αποφυλακιζόμενα άτομα που έχουν καταδικαστεί για τρομοκρατικά αδικήματα ή οι ριζοσπαστικοποιημένοι κρατούμενοι που έχουν καταδικαστεί για άλλα ποινικά αδικήματα.

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη προώθησης της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά δεδομένα σχετικά με άτομα τα οποία ενδέχεται να συνιστούν τρομοκρατική απειλή, σύμφωνα με το εθνικό και το ευρωπαϊκό δίκαιο και με σεβασμό της αρχής της αναλογικότητας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων.

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ταυτόχρονα τη σημασία της διαφύλαξης των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των αποφυλακιζόμενων κρατουμένων, ιδίως όσων δεν αποτελούν πλέον απειλή.

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

ΝΑ ΠΡΟΩΘΗΣΟΥΝ, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και με σεβασμό της αρχής της αναλογικότητας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ενδιαφερόμενων ατόμων, τη λήψη μέτρων για μετά την αποφυλάκιση ατόμων που έχουν καταδικαστεί για τρομοκρατία ή ριζοσπαστικοποιημένων κρατουμένων που έχουν καταδικαστεί για άλλα ποινικά αδικήματα και συνιστούν δυνητική τρομοκρατική απειλή.

ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΞΟΥΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ την εκτίμηση κινδύνου και τη διαχείριση ή την παρακολούθηση των αποφυλακιζόμενων ατόμων ή των ατόμων που πρόκειται να αποφυλακιστούν σύμφωνα με διυπηρεσιακή προσέγγιση η οποία προάγει τη συμμετοχή και τον συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΣΟΥΝ, στο πλαίσιο του εφαρμοστέου δικαίου, την ανταλλαγή πληροφοριών, τόσο διμερώς όσο και σε επίπεδο ΕΕ, σχετικά με άτομα που έχουν καταδικαστεί για τρομοκρατία ή για άλλα ποινικά αδικήματα που αποφυλακίζονται ή πρόκειται να αποφυλακιστούν μετά την έκτιση της ποινής τους, όταν από την εκτίμηση κινδύνου προκύπτει ότι παραμένουν ριζοσπαστικοποιημένα και συνιστούν τρομοκρατική απειλή.

ΝΑ ΑΝΤΑΛΛΑΣΣΟΥΝ, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, και εγκαίρως πριν από την ενδεχόμενη αποφυλάκισή τους, πληροφορίες εντός της ΕΕ σχετικά με κρατούμενους που εκτιμάται ότι συνιστούν τρομοκρατική απειλή, εισάγοντας τα δεδομένα τους στο SIS και, εάν οι εν λόγω κρατούμενοι παρακολουθούνται βάσει πλαισίου επιβολής του νόμου, χρησιμοποιώντας το σύστημα πληροφοριών της Ευρωπόλ (EIS) και τα έργα ανάλυσης της Ευρωπόλ. Αυτό θα πρέπει να γίνει σύμφωνα με τις νομικές απαιτήσεις της ΕΕ και των κρατών μελών, τους επιχειρησιακούς περιορισμούς, τον σεβασμό της αρχής της αναλογικότητας και τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα πρόσωπα που συνιστούν τρομοκρατική απειλή περιλαμβάνονται στις βάσεις δεδομένων της ΕΕ και προκειμένου να διευκολύνεται ο έλεγχος των εν λόγω προσώπων στα συγκεκριμένα συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των βιομετρικών τους δεδομένων.

ΝΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΟΥΝ τη δυνατότητα επέκτασης των συζητήσεων σχετικά με την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών του SIS μετά από θετική απάντηση που σχετίζονται με καταχωρίσεις για τρομοκρατικά εγκλήματα, μεταξύ άλλων και για αλλοδαπούς τρομοκράτες μαχητές που συνιστούν σοβαρή απειλή, προς όφελος όλων των κρατών μελών που προθυμοποιούνται να ειδοποιούνται μετά από θετική απάντηση στο SIS, και στην ανταλλαγή πληροφοριών μετά από θετική απάντηση στο SIS που σχετίζονται με τρομοκράτες ή βίαιους εξτρεμιστές δράστες ή δράστες ριζοσπαστικοποιημένους κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στη φυλακή.

ΝΑ ΣΥΝΕΝΩΣΟΥΝ τις προσπάθειές τους και να ανταλλάξουν βέλτιστες πρακτικές σχετικά με τον τρόπο ενίσχυσης των σχέσεων με τρίτες χώρες προτεραιότητας για τη διευκόλυνση της απέλασης, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία των κρατών μελών, αλλοδαπών ριζοσπαστικοποιημένων δραστών που έχουν αποφυλακιστεί και οι οποίοι, βάσει πληροφοριών όπως δικαστικές καταδίκες ή στοιχεία των αρχών που είναι αρμόδιες για την εθνική ασφάλεια, συνιστούν δυνητική τρομοκρατική απειλή.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

ΝΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙ να στηρίζει τα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματός τους, στην ανάπτυξη, την εφαρμογή και την τυποποίηση εργαλείων εκτίμησης κινδύνου, τόσο για τα πρόσωπα που έχουν καταδικαστεί για τρομοκρατικά αδικήματα όσο και για τους ριζοσπαστικοποιημένους κρατούμενους που έχουν καταδικαστεί για άλλα ποινικά αδικήματα, λαμβάνοντας υπόψη την εξελισσόμενη τρομοκρατική απειλή και τη συνακόλουθη ανάγκη προσαρμογής των εργαλείων ανάλογα με τις ανάγκες, καθώς και για τη συγκέντρωση επιστημονικών δεδομένων που απαιτούνται για την εμπειρική επικύρωση των εργαλείων αυτών και για τη λήψη αποφάσεων βάσει αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με τη διαχείριση και την παρακολούθηση των αποφυλακιζόμενων δραστών που συνιστούν τρομοκρατική απειλή.

ΝΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙ να διευκολύνει, στον βαθμό που επιτρέπεται από το εφαρμοστέο δίκαιο, την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με πρόσωπα που θεωρούνται δυνητική τρομοκρατική ή βίαιη εξτρεμιστική απειλή, συμπεριλαμβανομένων προσώπων που έχουν καταδικαστεί για τρομοκρατία ή για άλλα ποινικά αδικήματα και έχουν στη συνέχεια ριζοσπαστικοποιηθεί και τα οποία αποφυλακίζονται ή πρόκειται να αποφυλακιστούν, μεταξύ άλλων ενθαρρύνοντας τη χρήση των υφιστάμενων εργαλείων, ιδίως του SIS, και, εάν τα πρόσωπα αυτά παρακολουθούνται σε πλαίσιο επιβολής του νόμου, το σύστημα πληροφοριών της Ευρωπόλ (EIS) και τα έργα ανάλυσης της Ευρωπόλ.

ΝΑ ΣΤΗΡΙΞΕΙ τα κράτη μέλη στην ενίσχυση των σχέσεων με τρίτες χώρες προτεραιότητας για τη διευκόλυνση της απέλασης αποφυλακιζόμενων αλλοδαπών ριζοσπαστικοποιημένων κρατούμενων στις χώρες καταγωγής τους.

ΝΑ ΠΡΟΩΘΗΣΕΙ, με την υποστήριξη της Ευρωπόλ εντός των ορίων της εντολής της και σύμφωνα με το εθνικό και το ενωσιακό δίκαιο, την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά τη διενέργεια αξιολογήσεων απειλών πριν από την αποφυλάκιση καταδίκων και την επιβολή μέτρων αναστολής ή μέτρων ασφαλείας μετά την αποφυλάκιση.
